

Metszés

A haszonnövényekhez (gyümölcsfákhoz és a szőlőhöz) hasonlóan a dísfákat is kell alkalmanként metszeni, erre leggyakoribban a téli időszakban kerül sor. Lényeges különbség azonban a haszonnövényekhez képest, hogy a dísfáktól, dízcserjéktől nem várunk termést, így lényegesen ritkábban igénylik a metszést.

A dísfák esetében a metszést más szempontok indokolják: a növények egészségének megőrzése, stabilitás biztosítása, elhalt részek vagy az épületek épségét veszélyeztető ágak eltávolítása, szabad ürszelvény biztosítása, stb.

Minden metszés sebfelület keletkezésével jár, ami utat nyit a korokozók megtelepedésének, ezért nagyon fontos a sebek kezelése. A lehetőségekhez képest a legjobb sebkezelőt kell választani: kisebb sebeket méhviasszal, a nagyobbakat pedig lenolaj kencével hígított olajfestékkel kezeljük, amibe gombaölőt teszünk.

Ugyanilyen fontos az is, hogy az esővíz gyors lefolyása érdekében a metszési felületek simák legyenek és a metszés közben a kéreg ne hasadjon be. Ezt megelőzendő az ágakat több lépésben (három vágás szabály) vágjuk le, továbbá un.tarisznyaakasztó csomók meghagyását kerülni kell.

Fiatal fák metszése:

Indító metszés: a fa ültetésekor végzett metszés, mely a koronaszerkezet kialakítását segíti: ennek során a sérült vesszőket eltávolítjuk, a megmaradó vesszőket általában negyedére, felére visszavágjuk.

Alakító metszés: a fa ültetését követően kerül sor, általában 3-5 év között. A metszés célja a fajra, fajtára jellemző, stabil korona kialakítása; ennek érdekében a koronában lévő egymást keresztező, súroló vagy elhalt ágakat vágjuk le.

Idősebb fák metszése:

Koronaszint feltolás: a metszés során a törzs magasságát az alsó ágak levágásával növeljük, így a fa alatti/melletti zavartalan közlekedést, eljárást biztosítjuk. A fa alatti területre több napfény jut. Utcai sorfák esetén erre a metszésre gyakran sor kerül.

Kurtító metszés: a metszés során a korona méretet csökkentjük úgy, hogy a fa természetes koronaformája megmaradjon. Ez a metszés nagyobb mértékű visszavágást jelent, a csökkentés a koronatömeg 30-35 %-os mértékű visszavágását eredményezi.

Korona részleges kurtítása: ez a metszés akkor szükséges mikor a kinyúló ágak épületekre vagy úrszelvénybe hajlanak. A metszés során legfeljebb az összes koronatömeg 1/3-át vágjuk le; az ágakat valamelyik elágazásig metsszük vissza.

Korona ifjítása: az idős fák esetén ez a beavatkozás sokszor a fának az utolsó esélyt jelenti a megmaradásra, az élettartam meghosszabbítására. A metszés célja, hogy a fa statikai egyensúlya helyreálljon és az új koronában egészséges, erős, új vázágak fejlődjenek. A metszés során a korona eredeti méretének 50-60%-a eltávolításra kerül. Fontos, hogy a metszés során ne maradjon hajtás nélküli vázág csonk, a vázágakat első- vagy másodrendű elágazásokra vágjuk vissza. A metszés után két év múlva hajtásválogatást kell végezni.

A koronaifjítások után a fák torzónak tűnnek, azonban 2-3 éven belül a korona ismét kialakul; a lombtömeg megnő. A metszés azonban szükséges a városi fák megőrzéséhez, kezeléséhez.

metszés előtt

metszés után

metszés után 2 évvel